

Terugsturen naar Steven Vanholme • Dienst beleid Natuurpunt • Coxiestraat 11 • 2800 Mechelen
 Online invullen kan ook. Meer info bij Steven.Vanholme@natuurpunt.be

Ingevuld door:

In naam van: milieuraad / natuurpuntafdeling / andere:.....

Contactgegevens:.....

Inleiding • algemeen kader: randvoorwaarden voor een goed biodiversiteitsbeleid

	Ja	Nee	Opmerkingen
<p>Bestaande kennis samenbrengen en actualiseren</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeente weet waar er op haar grondgebied soorten van de Vlaamse 'Rode Lijsten' en de Europese habitatrichtlijn leven. De gemeente maakt ook gebruik van de biologische waarderingskaart en verspreidingsatlassen. 2. De gemeente actualiseert haar kennis in verband met de aanwezigheid en de verspreiding van bedreigde soorten op haar grondgebied op basis van de informatie van plaatselijke deskundigen. 3. De gemeente beschikt over een overzichtelijke weergave op kaart van actuele/potentiële natuurwaarden (punten, lijnen en vlakken). Bv. in het gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan. 4. De gemeente heeft een overzicht van de belangrijkste externe bedreigingen van natuurwaarden (zoals verdroging, invasieve soorten, lozingen, bouwovertrengingen...). 5. De gemeente kan op eenvoudige vraag kaartlagen ter beschikking stellen aan haar inwoners met Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, Ven-gebieden, N- en R-gebieden op gewestplan, ankerplaatsen, beschermde landschappen, 6. De gemeente beschikt over een lijst waarop uitgevoerde acties voor bedreigde soorten of beschermde gebieden worden bijgehouden. Bijvoorbeeld in het milieubeleidsplan. 7. Er worden de nodige mensen en middelen voorzien om de plannen uit te voeren. De gemeente maakt ook gebruik van bestaande financieringskanalen om geld te vinden voor biodiversiteitsprojecten (Bijvoorbeeld door de middelen uit de samenwerkingsovereenkomst in te zetten voor concrete en tastbare natuurprojecten.) 8. De gemeente stelt een taakgroep natuurbeheer in: een kennis- en doe-groep van mensen met expertise in natuurbeheer, om zeer concrete natuurbeheer-afspraken te maken. 		
<p>Ruimtelijke ordening; zorgvuldige afbakening</p>	<ol style="list-style-type: none"> 9. De gemeente heeft een samenhangende visie op groenstructuren (kerngebieden, verbindingsgebieden, groene vingers...). Die visie blijkt uit het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. 		

		Ja	Nee	Opmerkingen
	<p>10. De gemeente voert consequent een kernversterkend beleid: aansnijden van open ruimte buiten de kern wordt vermeden.</p> <p>11. De gemeente neemt actief maatregelen om natuurwaarden te verdedigen bij lopende (bovenlokale) processen: afbakening buitengebied, opmaak provinciaal of gewestelijk RUP, ...</p>			
Samen met het middenveld; betrokkenheid van de bevolking	<p>12. De gemeente ondersteunt natuur- en groen-initiatieven uitgaande van burgers en verenigingen. Bijvoorbeeld: buurtcomités aanmoedigen werk te maken van de vergroening van de buurt, een prijs voor natuurvriendelijke initiatieven,..</p> <p>13. De gemeente ondersteunt de werking van natuurverenigingen financieel.</p>			
Positieve communicatie over biodiversiteit en natuur	<p>14. Natuur- en biodiversiteitsnieuws komen minstens 2 maal per jaar in het gemeentelijk infoblad.</p> <p>15. Biodiversiteit (natuur) is een onderwerp op de gemeentelijke website. Ook de natuurverenigingen komen daar in beeld.</p> <p>16. De gemeente laat aan haar inwoners zien dat natuur belangrijk is, en geeft ook de boodschap mee dat er nog een lange weg te gaan is om de Vlaamse biodiversiteit te behouden.</p> <p>17. De gemeente kondigt minstens 1 van de 4 laagdrempelige natuur-telprojecten van Natuurpunt aan bij haar burgers: vlinder mee, vogels voeren en beloeren, natuurkalender, amfibieëntelproject.</p>			
Doelgroepenbeleid	<p>18. De gemeente doet inspanningen om verschillende bevolkingsgroepen gericht aan te spreken rond het onderwerp natuur en milieu. Bv. kansarmen, jongeren, migranten... (afhankelijk van de situatie in de gemeente)</p> <p>19. De gemeente doet belangrijke ruimtegebruikers gericht concrete voorstellen om de natuur op hun gronden meer kansen te geven. (afhankelijk van gemeente tot gemeente: landbouwers, industrie, hobby-boeren,...)</p> <p>20. De gemeentelijke scholen nemen deel aan MOS, en meer in het bijzonder aan het luik Natuur</p>			
Handhaving	<p>21. De gemeente neemt milieu- en natuurinbreuken serieus (via de lokale politie). Klachten worden niet weggelachen en worden zo goed als mogelijk opgevolgd. Bouwmisdrijven blijven evenmin onbestraft.</p>			

Ruimte voor meer natuur en versterking van het landschap

		Ja	Nee	Opmerkingen
Uitbouw van natuurgebieden en ijveren voor betrokkenheid van de bevolking	<p>22. De gemeente erkent dat voldoende kwaliteitsvolle leefgebieden als natuurreservaat moeten worden uitgebouwd, ingericht en beheerd, dit om de meest kwetsbare en meest bedreigde biodiversiteit snel en op afdoende wijze te vrijwaren.</p> <p>23 De gemeente heeft een subsidiëringsbesluit voor de aankoop door natuurverenigingen van natuurgebieden met rode lijstsoorten en prioritaire habitats binnen Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, VEN- en IVON-gebieden en uitbreidingszones van reservaten.</p>			

	<p>24. De gemeente besteedt jaarlijks minstens 1 euro per inwoner aan (het subsidiëren van) de aankopen van natuurgebied.</p> <p>25. De gemeente neemt concrete maatregelen om het natuurgebied te beschermen tegen de milieudruk van aangrenzende percelen.</p> <p>26. De gemeente verleende de voorbije 2 jaar financiële of logistieke steun aan de aanleg en het onderhoud van wandelpaden in natuurgebieden.</p> <p>27. De gemeente verleende de voorbije 2 jaar financiële of logistieke steun bij de aanmaak van informatieborden bij natuurgebieden.</p> <p>28. De gemeente werkt samen met de aanwezige terreinbeherende verenigingen om natuurgebieden te promoten.</p> <p>29. De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid om overtredingen in het natuurgebied tegen te gaan (stropen, zwerfafval, illegale crossen...)</p>			
<p>Landschapsplanning en landschapsbeheer. Actief promoten van kleine landschapselementen (m.i.v. trage wegen en aanpak van lichthinder)</p>	<p>30. De gemeente heeft een visie op de verfraaiing van het landschap en formuleert oplossingen om de voortschrijdende verrommeling tegen te gaan.</p> <p>31. De gemeente geeft logistieke steun aan haagplantacties of geeft subsidies voor het aanplanten van hagen en houtkanten.</p> <p>32. De gemeente helpt financieel of materieel bij het onderhoud van kleine landschapselementen zoals hagen en houtkanten.</p> <p>33. De gemeente moedigt burgers aan om afsluitingen te vervangen door hagen met inheemse soorten.</p> <p>34. De gemeente promoot landschapsmaatregelen door landbouwers. Hagen, knotwilgen, oeverzones...</p> <p>35. De gemeente neemt concrete stappen om één of meerdere beekvalleien te beschermen tegen bebouwing of vervuiling (zowel de beek als de gronden er rond).</p> <p>36. De gemeente heeft een trage wegenbeleid: ze beschermt en onderhoudt de aanwezige trage wegen en heeft een plan om in de gemeente tot een netwerk van trage wegen te komen.</p> <p>37. Er is aandacht voor de natuurwaarden langs trage wegen.</p> <p>38. De gemeente kent de voornaamste punten van lichthinder, en is bereid (of: heeft een plan) om die aan te pakken.</p> <p>39. De gemeente heeft het voorbije 2 jaar minstens 1 relighting project uitgevoerd.</p>			
<p>Groene en toegankelijke publieke ruimte</p>	<p>40. De gemeente doet eigen aankoop en beheer van belevingsnatuur (Natuurverbindingsgebieden, parken, speelbossen, klimaatbosjes).</p> <p>41. Die gebieden worden waar mogelijk aangelegd op plaatsen waar ze de 'harde natuur' kunnen ondersteunen, maar worden nooit voorgeschoteld als alternatief voor natuurgebieden.</p> <p>42. De gemeente werkt bij inrichting en beheer van parken volgens de principes van 'Harmonisch Park- en Groenbeheer'.</p>			

	<p>43. De gemeente gebruikt zoveel mogelijk inheems plantgoed bij het aanleggen van parken en plantsoenen.</p> <p>44. De gemeente houdt bij het inrichten van parken rekening met de noden van insecten (nectarplanten, ruige hoekjes, kruidentuintjes, ...).</p> <p>45. De gemeente voorziet informatie over de aanwezige natuur, en over het beheer van het park.</p> <p>46. De gemeente neemt jaarlijks naast de deelname aan de Dag van het Park, minstens 1 bijkomend initiatief om mensen te laten kennis maken met de groene ruimte in de gemeente (wandelevenement, fietstocht...).</p> <p>47. De gemeente betreft de natuurverenigingen bij deze en andere initiatieven rond publiek groen.</p> <p>48. De gemeente neemt initiatieven om buurtbewoners en buurtcomités te betrekken bij het beheer en het onderhoud van het openbaar groen (bv door hen inspraak te geven, door overlegvergaderingen,...).</p>			
<p>Natuurvriendelijk beek- en grachtenbeleid</p>	<p>49. De gemeente speelt een voortrekkersrol bij het integraal waterbeleid (bv in de contacten met de polders en de wateringen, of op deelbekken- en bekkenniveau).</p> <p>50. De gemeente voert de acties van de deelbekkenplannen uit, of heeft zelf een actieplan met betrekking tot beken en grachten. Daarbij is er aandacht voor de beginselen van integraal waterbeleid.</p> <p>51. De gemeente houdt bij de ruiming en het onderhoud van beken die onder haar bevoegdheid vallen rekening met natuurwaarden (geen kruid op waardevolle oevervegetaties, ...).</p> <p>52. De gemeente ziet toe op het behoud van de bestaande natuurlijke oevers en heeft in de voorbije 2 jaar minstens 1 initiatief genomen om minstens 200 meter natuurlijke oevers te herstellen.</p> <p>53. De gemeente is actief bezig met het inrichten van minstens 1 gebied als natuurlijk overstromingsgebied of retentiegebied of de gemeente trekt mee aan de kar voor Vlaamse en provinciale plannen.</p> <p>54. De gemeente neemt actief maatregelen om erosie aan te pakken (hetzij door eigen initiatieven, hetzij door initiatieven van anderen mee te promoten).</p> <p>55. Waar mogelijk komt regenwater in de grachten terecht en worden die grachten natuurlijke ingericht.</p>			
<p>Bermbeheersplan met ecologische onderbouw</p>	<p>56. Er is een bermbeheerplan met aandacht voor flora en fauna en het wordt in de praktijk gebracht.</p> <p>57. Bij het bermbeheer wordt specifiek rekening gehouden met groeiplaatsen van zeldzame planten.</p>			
<p>Invasieve soorten</p>	<p>58. De gemeente bestrijdt Amerikaanse vogelkers én Japanse duizendknoop op de terreinen in haar beheer.</p> <p>59. De gemeente werkt samen met andere overheden, en met natuurverenigingen samen om 1 of meer invasieve soorten aan te pakken (andere dan de verplichte bestrijdingen). Die bestrijding gebeurt in nauw overleg met de natuur- en milieuvereniging.</p>			

Natuur en landschap (opnieuw) invullen met bedreigde soorten:

	Ja	Nee	Opmerkingen
<p>De gemeente engageert zich voor de effectieve bescherming van 1 of meerdere rode lijstsoorten en hun leefgebied.</p>			
<p>60. De gemeente heeft kennis van bedreigde populaties van Rode Lijstsoorten op haar grondgebied en nam het laatste jaar actieve maatregelen voor de bescherming hiervan.</p> <p>61. De gemeente kiest uit de lijst voorrang van meest bedreigde en kwetsbare dier- en plantensoorten één of meerdere soorten waarvoor de gemeente een bijzondere inspanning kan en wil doen: we denken daarbij bijvoorbeeld aan blauwtjes, wasplaten, ... De gemeente kan die soort ook symbolisch 'adopteren'.</p> <p>62. De keuze van de 'adoptiesoort' gebeurt in nauw overleg met de milieubeweging.</p> <p>63. De gemeente brengt een verhaal rond die soort; en communiceert daarover met de bevolking.</p> <p>64. De gemeente betreft verenigingen, en in het bijzonder de natuurverenigingen, bij het beschermingsplan en de communicatie.</p> <p>65. De gemeente zorgt ervoor dat er op haar grondgebied gebieden beheerd worden in functie van die soort; en dat er zonodig overleg plaatsvindt met de betrokken ruimtegebruikers.</p> <p>66. De gemeente heeft niet één, maar meerdere rode lijstsoorten 'geadopteerd', minstens één dier en één plant, en minstens één 'niet-aanbare' soort.</p>			

Aandacht voor soorten in de omgeving van de mens

	Ja	Nee	Opmerkingen
<p>Acties voor vleermuizen</p>			
<p>67. De gemeente laat oude en dode bomen die geen gevaar vormen staan.</p> <p>68. De gemeente helpt materieel of financieel bij de inrichting van winterverblijfplaatsen van vleermuizen.</p> <p>69. De gemeente informeert burgers over de bescherming van vleermuizen (o.a. bij verbouwingen).</p>			
<p>Acties voor zwaluwen en/of gierzwaluwen</p>			
<p>70. De gemeente moedigt zwaluwvriendelijke landbouw aan door middel van informatie of subsidies.</p> <p>71. De gemeente informeert burgers over de bescherming van zwaluwen of gierzwaluwen bij verbouwingen.</p> <p>72. De gemeente heeft in de voorbije 3 jaar aan gemeentelijke gebouwen minstens 1 concreet project uitgevoerd om een huis- of gierzwaluwenpopulatie te behouden of aan te trekken.</p> <p>73. De gemeente geeft subsidies aan particulieren voor het plaatsen van nestkasten voor huiszwaluwen of gierzwaluwen.</p>			

Acties voor uilen	<p>74. De gemeente ondersteunt acties van burgers of natuurverenigingen ivm de bescherming van uilen.</p> <p>75. De gemeente neemt concrete acties voor de bescherming van de steenuil (plaatsen nestbakken, bescherming knotwilgen, ...).</p> <p>76. De gemeente heeft minstens 1 broedsel van kerkuil in een nestbak in een gemeentelijk gebouw of kerk.</p> <p>77. De gemeente houdt bij de restauratie van kerken en schuren rekening met mogelijke nestgelegenheid van uilen (niet alle openingen afsluiten, nestbakken voorzien, ...).</p>			
Acties voor amfibieën	<p>78. De gemeente heeft een zicht op de aanwezige poelen, en het belang ervan voor de lokale biodiversiteit. Er is een beleid om die poelen te behouden en om er indien nodig bijkomende aan te leggen.</p> <p>79. De gemeente heeft een subsidiëringsbesluit voor de aanleg of het herstel van veedrinkpoelen door landbouwers of natuurverenigingen.</p> <p>80. De gemeente steunt logistiek of financieel één of meerdere overzetacties voor amfibieën en reptielen.</p> <p>81. De gemeente geeft advies aan burgers voor de ecologische inrichting van tuinvijvers.</p>			
Vos en marter	<p>82. De gemeente informeert mensen over manieren om last door vossen en marters te voorkomen. De gemeente doet niet mee aan stemmingmakerij.</p>			

Natuur, groen en landschap een zorg voor iedereen en overal

	Ja	Nee	Opmerkingen
<p>Natuur en milieu in de tuin</p>			
<p>Natuur in de straat</p>			

	<p>90. De gemeente heeft een voorbeeldproject voor muurvegetaties.</p> <p>91. De gemeente informeert burgers via website of infoblad rond het behoud en herstel van muurvegetaties.</p> <p>92. De gemeente heeft een subsidiëringsbesluit voor groendaken.</p>			
Natuur bij bedrijven	<p>93. Bij het verstrekken van bouwvergunningen voor bedrijventerreinen wordt actief aangemoedigd om natuurvriendelijke maatregelen op te nemen.</p> <p>94. Er wordt bij de inrichting van bedrijventerreinen (of havens) ruimte gecreëerd voor natuurontwikkeling. Er worden ook initiatieven genomen voor bestaande bedrijventerreinen.</p> <p>95. De gemeente schenkt aandacht aan typische soorten van landbouwbedrijven, in het bijzonder zwaluwen, en communiceert hierover met landbouwers.</p>			

Uitleiding

Natuurlijk mag het daar niet bij blijven. Biodiversiteitsbeleid staat niet op zich, en in ongeveer alle beleidsdomeinen kan er aandacht zijn voor biodiversiteit. Da's bijvoorbeeld het geval voor internationale samenwerking, waar er aandacht besteed kan worden aan bosbeschermingsprojecten of aan het behoud van natuurlijke zoetwatervoorraden.

Hieronder stellen we wel nog enkele specifieke vragen over het klimaatbeleid. Omdat steeds duidelijker wordt dat de klimaatverandering desastreuze gevolgen zal hebben voor onze biodiversiteit. En omdat het steeds duidelijker wordt dat iedereen (verenigingen, inwoners, gemeenten,...) in de komende jaren en decennia een serieuze inspanning zal moeten doen als we de klimaatverandering onder controle willen houden. Daarom nemen we ook nog de volgende 5 punten in deze bevraging mee.

		Ja	Nee	Opmerkingen
De gemeente voert een actief klimaatbeleid	<p>96. De gemeente heeft het Lokale Kyoto-protocol ondertekend (zie www.lokaalkyotoprotocol.be).</p> <p>97. De gemeente heeft een subsidiereglement voor fotovoltaïsche zonnepanelen en/of zonneboilers.</p> <p>98. De gemeente neemt jaarlijks bijkomende stappen om fietsen aan te moedigen: goede fietspaden, fietsvriendelijke inrichting van de openbare wegen,...</p> <p>99. De gemeente heeft een serieus onderzoek gevoerd naar mogelijkheden om op haar grondgebied windmolens in te planten en heeft dit overlegd met de milieuraad.</p> <p>100. De gemeente organiseert minstens 2 autoloze zondagen per jaar.</p>			